

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ของกลุ่มตรวจสอบภายใน

เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมฝนหลวงและการบินเกษตร สอดคล้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้ง กฎ กฎหมายระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้องตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด จึงยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ฉบับลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และให้ใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้แทน

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิงและเป็นแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อให้ผู้บริหาร และหน่วยรับตรวจมีความเข้าใจเกี่ยวกับ คำนียาม วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และมาตรฐานและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ค่านียาม

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและคำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้กรมฝนหลวงและการบินเกษตรบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ โดยจำแนกงานตรวจสอบภายในเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑ การให้บริการด้านความเชื่อมั่น (Assurance Services) เป็นการตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลอย่างเป็นอิสระ โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

๒ การให้บริการด้านการให้คำปรึกษา (Consulting Services) เป็นการให้คำแนะนำ และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะงานและขอบเขตของงานจะจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้รับบริการ และมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับกรมฝนหลวงและการบินเกษตร โดยปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของกรมฝนหลวงและการบินเกษตรให้ดีขึ้น

มาตรฐานการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน หมายถึง ข้อบังคับและกรอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ มาตรฐานด้านคุณสมบัติ (Attribute Standards) เป็นมาตรฐานที่กล่าวถึงลักษณะของหน่วยงาน และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน

ส่วนที่ ๒ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน (Performance Services) เป็นมาตรฐานที่กล่าวถึงลักษณะของงาน และกระบวนการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หมายถึง กรอบความประพฤติที่พึงมีที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องยึดถือและปฏิบัติในอันที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ

- ✓ กลุ่มตรวจสอบภายใน หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ผู้ตรวจสอบภายใน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ หน่วยรับตรวจ หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

วัตถุประสงค์

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการ ข้อมูลต่อฝ่ายบริหาร ทั้งการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน ตลอดจนการปฏิบัติตาม กฎ กฏหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมสนับสนุนให้การปฏิบัติงานของ หน่วยงานในสังกัดกรมฝนหลวงและการบินเกษตรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าภายใต้การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล

สายการบังคับบัญชา

- (๑) กลุ่มตรวจสอบภายใน ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
- (๒) ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้บริหารงานสูงสุดของกลุ่มตรวจสอบภายใน
- (๓) ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้เสนอแผนการตรวจสอบประจำปี และรายงาน ผลการตรวจสอบภายในตรงต่ออธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร
- (๔) ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้จัดทำ หรือแก้ไขกฎบัตรของกลุ่มตรวจสอบภายใน รายงานผลตรวจสอบเสนอต่ออธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตรเพื่อพิจารณาเห็นชอบ และเผยแพร่ให้ หน่วยรับตรวจทราบ

อำนาจหน้าที่

- (๑) ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องมีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ การรายงาน และนำเสนอความเห็นชอบในการตรวจสอบ รวมทั้งไม่ควรเป็นกรรมการใด ๆ ของส่วนราชการอันมีผลกระทบ ต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น
- (๒) ผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิในการเข้าถึง ข้อมูล เอกสาร หลักฐาน บุคลากร และทรัพย์สินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งสามารถสอบถาม หรือขอรับคำชี้แจงจากผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องที่ตรวจสอบ โดยหน่วยรับตรวจต้องอำนวยความสะดวก จัดเตรียมเอกสาร หลักฐาน เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ให้พร้อมชี้แจงและตอบข้อซักถาม พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ตรวจสอบภายในกรณี ที่หน่วยรับตรวจกระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ หรือละเลยการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ตรวจสอบภายใน รายงานต่ออธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตรพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี
- ✓ (๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมายโดยงานเหล่านั้นต้องไม่กระทบกับความเป็นอิสระ และความเที่ยงธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน
- (๔) ผู้ตรวจสอบภายใน ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงานและระบบการ ควบคุมภายในหรือแก้ไขระบบการควบคุมภายใน ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในเป็นเพียงผู้ประเมินและให้คำปรึกษาแนะนำ

ความรับผิดชอบ

(๑) กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร โดยคำนึงถึงการกำกับดูแลที่ดี ความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมบริหารความเสี่ยง และความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน

(๒) ปฏิบัติงานตรวจสอบตามขอบเขตของงานตรวจสอบภายใน โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ รวมทั้งคู่มือ แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลางและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

(๓) เสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่ออธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตรพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบ เสนออธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตรภายในระยะเวลาอันสมควร หรืออย่างน้อย ๓ ครั้งต่อปี

(๔) เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตรภายในเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อย ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบและเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

(๕) ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

(๖) จัดทำคู่มือแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน

(๗) วิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ การปฏิบัติงาน และทรัพยากรของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร เพื่อป้องกัน ก่อให้เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากร

(๘) ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร หน่วยงานในสังกัดกรมฝนหลวงและการบินเกษตร และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดแก่กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

(๙) แสวงหาความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลมาเป็นเครื่องมือช่วยในงานตรวจสอบ เป็นต้น

(๑๐) ประสานงานกับหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในในระดับกระทรวง ผู้ตรวจสอบภายในระดับกรม เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการบรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๑) ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร นอกเหนือจากแผนการตรวจสอบประจำปี ซึ่งงานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

(๑๒) การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน จัดให้มีการประเมินภายในองค์กร (Internal Assessment) ตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง มีการสอบทานการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาภายในหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ขอบเขตของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในครอบคลุมถึงระบบงานต่าง ๆ เอกสาร หลักฐาน รายงาน บุคลากร และทรัพย์สินต่าง ๆ รวมทั้งในส่วนที่อยู่ในความดูแลของบุคคลอื่น ๆ การตรวจสอบวิเคราะห์ การประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของการควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยงของส่วนราชการ ซึ่งรวมถึง

๑. ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานหน่วยรับตรวจ เสนอแนวการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลที่ดี
๒. ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ มาตรฐาน กฎ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงาน ถูกต้อง ครบถ้วน
๓. สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง
๔. ตรวจสอบระบบดูแลรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สิน
๕. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร
๖. ประเมินผลการดำเนินงานด้านการเงินการคลัง โดยนำโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์มาใช้สร้างกระดานทำการเพื่อตรวจสอบข้อมูลทางบัญชี สำหรับวิเคราะห์ความถูกต้องของระบบการรับเงิน และนำเงินส่งทางอิเล็กทรอนิกส์
๗. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในปราศจากการแทรกแซงในเรื่องการกำหนดขอบเขต การตรวจสอบการปฏิบัติงาน รายงานผลการตรวจสอบ ในกรณีที่มีเหตุหรือข้อจำกัดที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบ ภายในไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างอิสระและเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้องเปิดเผยข้อจำกัดดังกล่าว โดยแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในควรประพฤติปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรมที่กรมบัญชีกลางกำหนดเกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม การปกปิดความลับ และความสามารถในหน้าที่ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นใจ ต่อคุณภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยพึงยึดถือและดำรงไว้ซึ่งหลักปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) ความซื่อสัตย์ (Integrity) ความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายในจะสร้างให้เกิดความไว้วางใจและทำให้ดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือและยอมรับจากบุคคลทั่วไป
- (๒) ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผล และรายงานด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่อย่างเป็นธรรมในทุก ๆ สถานการณ์ และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงาน
- (๓) การปกปิดความลับ (Confidentiality) ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพในคุณค่าและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงาน และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น
- (๔) ความสามารถในหน้าที่ (Competency) ผู้ตรวจสอบภายในจะนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาใช้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

หน้าที่ของหน่วยรับตรวจ

๑. อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
๒. จัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์พร้อมที่จะตรวจสอบได้
๓. จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายใน ตรวจสอบได้
๔. ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน
๕. ปฏิบัติตามข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน ในเรื่องต่าง ๆ ที่อธิบดีกรม ฝนหลวงและการบินเกษตรสั่งการให้ปฏิบัติ

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

อนุมัติโดย

(นายสำเร็จ แสงภู่วงค์)

อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔